

Kvalitetsrapport 2019

Kommunal vuxenutbildning

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Systematiskt kvalitetsarbete – verksamhets- och kvalitetsuppföljning	3
1.2 Genomförande av verksamhets- och kvalitetsuppföljning	4
1.3 Sammanvägd bedömning	5
1.3.1 Nöjdhetsuppföljning.....	5
1.3.2 Betygsresultat och avbrott	7
1.3.3 Systematiskt kvalitetsarbete	8
1.3.4 Tillsynsresultat.....	8
1.3.5 Andelen legitimerade lärare	9
1.4 Målgruppen.....	10
2 Värdegrundsarbete	12
2.1 Resultat värdegrundsarbete, kommunal vuxenutbildning	14
2.2 Resultat värdegrundsarbete, sfi/sfx.....	14
Aktiviteter/Insatser	15
3 Kunskapsutveckling	16
3.1 Resultat kunskap och lärande, kommunal vuxenutbildning	16
3.2 Resultat kunskap och lärande, sfi/sfx	17
3.3 Resultat inflytande och delaktighet, kommunal vuxenutbildning	18
Aktiviteter/Insatser	19
4 Stärkt ställning i arbets- och samhällslivet	21
4.1 Resultat etablering på arbetsmarknaden	22
4.2 Resultat etablering på arbetsmarknaden, sfi/sfx	23
5 Kostnadseffektiva insatser	24
6 Sammanfattning och slutsats	25
7 Bilaga. Checklista tillsyn	26

1 Inledning

Kommunal vuxenutbildning omfattar:

- Svenska för invandrare (sfi)
- Komvux grundläggande nivå
- Komvux gymnasial nivå
- Särvux grundläggande nivå
- Särvux gymnasial nivå

Enligt skollagen (2010:800) 20 kap. 2§ är det övergripande målet för kommunal vuxenutbildning att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Vuxenutbildningen syftar till att överbygga utbildningsklyftorna och därmed verka för ökad jämlikhet och social rättvisa. Den ska tillgodose de vuxnas individuella önskemål om vidgade utbildningsmöjligheter och ge dem tillfälle att komplettera tidigare utbildning samt att kontinuerligt skaffa sig nya kunskaper och kompetenser för ett föränderligt samhälls- och arbetsliv.

1.1 Systematiskt kvalitetsarbete – verksamhets- och kvalitetsuppföljning

Enligt skollagen 4 kap. ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas av både huvudman och skolenhet med syfte att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar.¹ Det systematiska kvalitetsarbetet innebär att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Uppföljning och redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet inom den kommunala vuxenutbildningen åligger huvudmannen, det vill säga ansvarig nämnd. I Nacka kommun utgörs detta av den årliga verksamhets- och kvalitetsuppföljning av anordnarnas kvalitetsarbete som redovisas i följande rapport.

Enligt Nacka kommuns auktorisationsvillkor ska samtliga anordnare årligen lämna en redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet, samt vilka mål och resultat som uppnåtts samt vilka förbättringar som pågår eller planeras. Det innebär att anordnare har i uppdrag att:

- Upprätta en kvalitetsrapport i vilken resultat och utfall analyseras i enlighet med anvisningar från kommunen
- Medverka i den kundundersökning som samordnas av Nacka kommun
- I dialog med Nacka kommun följa upp och analysera verksamhet och kvalitet samt efterlevnad av krav och villkor.

Genom att resultat och effekter följs upp, analyseras och kommuniceras med anordnaren, kan verksamheten, med gemensamma ambitioner, utvecklas och förbättras.

¹ Skolverket, <https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete-i-skola-och-forskola/huvudmannens-systematiska-kvalitetsarbete>

1.2 Genomförande av verksamhets- och kvalitetsuppföljning

Under hösten 2019 har verksamhetsbesök gjorts vid 15 av 26 anordnare som vid urvalstillfället haft uppdrag för Nacka kommun under de senaste 12 månaderna. Alla de anordnare som har Nacka kommun som ensam huvudman har besökts. Samtliga anordnare med uppdrag för Nacka kommun har inkommit med en kvalitetsrapportering i det för ändamålet avsedda digitala systemet. En anordnare hade vid urvalet ännu inte haft något uppdrag och åläggs att inkomma med kvalitetsrapportering från och med år 2020. Den uppföljda tidsperioden i årets rapport är hösten 2018 till och med hösten 2019.

Uppföljningen sker i en kvalitetsdialog med representanter med ansvar för verksamhetsområdet och kvalitetsarbetet från Nacka kommun samt anordnarnas rektorer, studie- och yrkesvägledare samt administrativt ansvariga.

Verksamhets- och kvalitetsuppföljningen utgår från anordnarnas dokumenterade utfall och analys av aktiviteter och insatser, där ledning och nyckelpersoner från anordnarna tillsammans med representanter från kommunen gemensamt analyserar aktivitetens och insatsers mål- och resultatuppfyllelse, relaterat till ställda nationella krav och de kommunala målen.

Uppföljning av den kommunala vuxenutbildningen genomförs en gång per år och omfattar:

- verksamhetens värdegrund
- verksamhetens utfall relaterat till mål och aktiviteter, utbud och innehåll
- ställda krav i lagrum, politiska beslut och krav i gällande avtal
- verksamhetens utfall av indikatorer
- utfallen av nöjdhetsuppföljning
- avvikelser
- förbättringsarbete

Årets uppföljning har haft ett tematiskt fördjupningsområde omfattande betyg och bedömning samt validering. Inom ramen för detta har klassrumsbesök och intervjuer av elever och lärare gjorts vid varje verksamhetsbesök, mer om detta i avsnitt 2.1 och 4.2.

Uppföljningsprocessen omfattar även granskning av rapporter och beslut från Skolinspektionen samt uppföljning av klagomål från enskilda kunder. Nacka kommun genomför även tillsyn vid verksamhetsbesöken och vid årets uppföljning tillsyn gjorts i samarbete med andra kommuner vid ett par tillfällen, se avsnitt 1.3.4.

1.3 Sammanvägd bedömning

Den sammanvägda bedömningen vid årets verksamhets- och kvalitetsuppföljning är att Nacka kommuns vuxenutbildning till övervägande del håller en hög kvalitet. En viss kvalitetshöjning har skett under 2019 jämfört med 2018 genom att såväl huvudman som anordnare har stärkt kvalitetsarbetet och genom att kommunen uppmärksammat, hanterat, ställt krav på samt följt upp åtgärder av brister i kvaliteten hos anordnare.

Att kvaliteten i vuxenutbildningen överlag är god kan till viss del verifieras av utfallen i den årliga nöjdhetsuppföljningen bland elever vid kommunal vuxenutbildning som Storsthlm² anordnar. En nöjd elev behöver dock inte alltid innebära att kvaliteten på undervisningen och utbildningen följer nationella krav och styrdokument. Betygsresultat, andel kursavbrott och andelen legitimerade lärare verifierar bedömningen av en vuxenutbildning med goda resultat och hög kvalitet, se avsnitt 1.3.2. Vid årets uppföljning har framkommit att arbetet med validering inom framförallt gymnasial nivå behöver utvecklas samt att arbetet med att förebygga avbrott inom framför allt sfi behöver fortsätta.

Det finns stora skillnader i hur väl det systematiska kvalitetsarbetet är tillämpat hos anordnarna vilket redovisas utförligt under avsnitt 1.3.3. Årets uppföljning har även visat på allvarliga misstankar om, och bekräftade brister hos, ett fåtal anordnare, mer om vilket redovisas i 1.3.4.

1.3.1 Nöjdhetsuppföljning

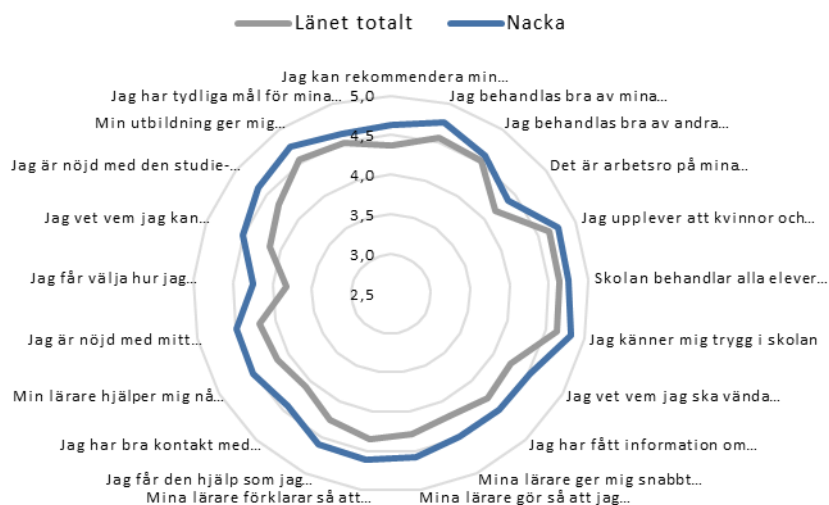
Storsthlms årliga studerandeenkät besvarades av 619 elever inom grundläggande och gymnasial³ nivå och 234 elever inom sfi i Nacka kommuns vuxenutbildning, vilket är något fler svarande än föregående år. Datainsamlingen pågick från vecka 17 till 22 år 2019 och omfattade alla 26 samarbetskommuner i länet. Utfall av nöjdhetsuppföljningen finns tillgängliga för 21 av 26 anordnare som varit verksamma under 2019. Detta är en klar förbättring från föregående år då endast 17 av 31 anordnare hade utfall.

Nacka kommuns nöjdhetsresultat ligger som tidigare år högre än genomsnittet i länet. I år gäller detta samtliga uppföljningsområden inom såväl sfi, grundläggande som gymnasial nivå.

² Storsthlm är en politiskt styrd organisation med länets kommuner som medlemmar. Storsthlm driver regional utveckling och samverkan på uppdrag av medlemmarnas ledningar i politik och förvaltning för att stärka kommunernas möjligheter att nå sina mål inom välfärd och service till medborgarna.

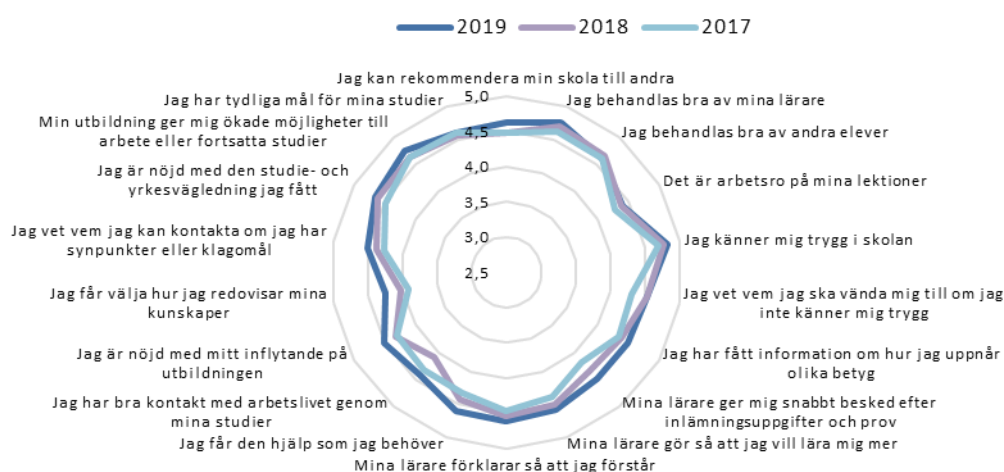
³ Den grundläggande vuxenutbildningen motsvarar den nioåriga grundskolan. Grundläggande vuxenutbildning ska, enligt Skollagen, 11 kap 2 §, ge vuxna sådana kunskaper och färdigheter som de behöver för att delta i samhälls- och arbetsliv. Den skall också syfta till att möjliggöra fortsatta studier. Vuxenutbildningen är likvärdig med utbildningen i ungdomsgymnasiet. Gymnasial vuxenutbildning syftar, enligt Skollagen, 11 kap 2 § till att ge vuxna kunskaper och färdigheter på en nivå som motsvarar den som utbildningen i gymnasieskolan skall ge.

Medelvärde per fråga Nacka kommun och länet – grundläggande och gymnasial nivå

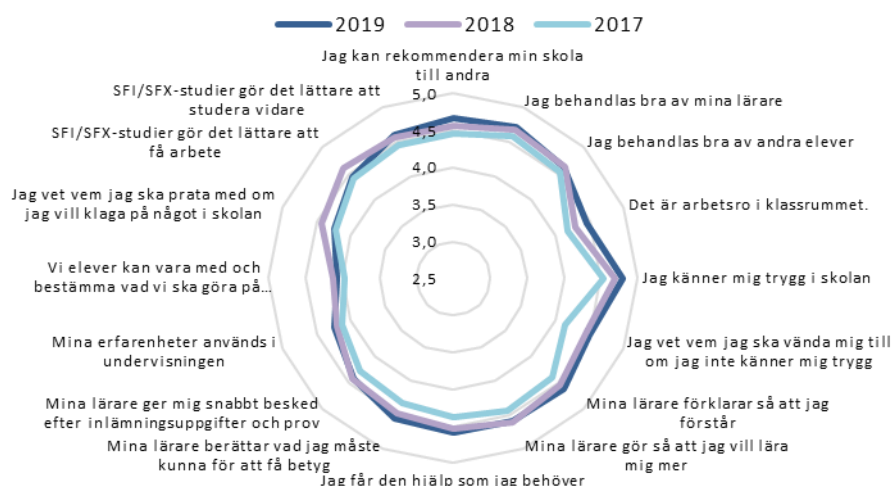
Nacka kommuns utfall har en fortsatt ökande trend i jämförelse med tidigare år inom grundläggande- och gymnasial nivå. Särskilt glädjande är att nöjdheten med studie- och yrkesvägledningen samt ökade möjligheter till arbete och studier ökat då detta är viktiga delar för det kommunala målet att vuxenutbildningen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande. Vikten av studie- och yrkesvägledningen hos kommunens auktoriserade anordnare har även varit ett fokusområde för Nacka kommun i både kvalitetsuppföljningen och i de reviderade auktorisationsvillkoren som trädde i kraft den 1 september 2019.

Medelvärde per fråga Nacka kommun över tid – grundläggande och gymnasial nivå

Utfallen för sfi är för flera av frågorna lägre än tidigare år, men resultatet är fortfarande tillfredsställande då endast ett medelvärde understiger 4. Tryggheten, den övergripande nöjdheten med anordnaren och nöjdheten med lärarnas arbete har ökat från föregående år vilket indikerar att anordnare lever upp till elevernas förväntan på det pedagogiska kärnuppdraget.

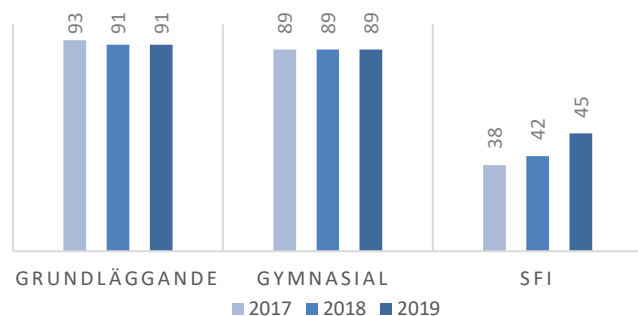
Medelvärde per fråga Nacka kommun över tid – sfi/sfx

1.3.2 Betygsresultat och avbrott

Andelen elever med minst godkänt betyg efter avslutad kurs är hög inom Nacka kommuns vuxenutbildning. Resultaten för grundläggande och gymnasial nivå är relativt oförändrad över tid, se graf nedan. Inför 2019 beslutade Nacka kommun att höja det kommunala målet för betygsresultat inom sfi från 42 till 60 procent, målet är inte nått men utfallen har en positiv trend från 2017, se figur nedan. Sfi är ett identifierat utvecklingsområde och kommunen har, som ett steg i mot förbättrade sfi resultat, reviderat auktorisationsvillkoren för ett tydligare fokus på det pedagogiska uppdraget, vägledning för eleverna samt en förändrad ersättningsmodell.

Andel kursdeltagare med minst betyg godkänt efter avslutad kurs

1.3.3 Systematiskt kvalitetsarbete

Nacka kommuns anordnare inom vuxenutbildning har över lag ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete. Skillnaderna mellan anordnarna är, såsom tidigare rapporterats, fortfarande märkbara avseende hur utvecklat och väl tillämpat det systematiska kvalitetsarbetet är. De anordnare som redovisar ett väl tillämpat och utvecklat kvalitetsarbete redovisar rutiner och processer för att planera, analysera och följa upp resultat, aktiviteter och utvecklingsområden. Ett färre antal anordnare behöver stärka det systematiska kvalitetsarbetet och saknar i vissa delar ett helhetstänk kring kvalitetsutveckling och uppdraget att vara en lärande organisation. Skillnaderna mellan anordnarna behöver minska genom att det systematiska kvalitetsarbetet hos de anordnare som i lägre utsträckning redovisat ett tillämpat systematiskt kvalitetsarbete förbättras. Det är en viktig del i att kunna säkerställa att eleverna i Nacka kommun erbjuds en vuxenutbildning som är likvärdig och av hög kvalitet.

Skolinspektionen genomförde under april 2019 en kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad. Fokus låg på om och hur huvudmannen säkerställer att utbildningen är av god kvalitet. Tre kvalitetsområden stod i fokus: arbetsplatsförlagt lärande (APL), validering samt yrkeslärares kompetens.

Skolinspektionens bedömning var att kvalitetsuppföljningen på en övergripande nivå håller god kvalitet. Skolinspektionen beslutade att kommunen behöver förbättra strukturen och processen för uppföljningen så att den belyser samtliga aspekter inom utbildningen. Arbets- och företagsnämnden fick ta del av inskickad redovisning till Skolinspektionen på nämndens sammanträde i november 2019.

1.3.4 Tillsynsresultat

I samband med årets verksamhets- och kvalitetsuppföljning har oanmälda besök gjorts inför och efter det inplanerade verksamhetsbesöket hos tre anordnare. Med anledning av till kommunen inkomna synpunkter och klagomål har Nacka kommun gjort oanmälda besök vid Kunskapsbolaget Integras två skolenheter vid tre tillfällen och anordnaren har tilldelats en varning av kommunen. Varningen avser utebliven undervisning, bristande kvalitetsrapportering, obehöriga personer i lokalerna samt brister i den dagliga ledningen. De

kvalitetsbrister och krav på åtgärder som föranlett varningen har skyndsamt hanterats av anordnaren och åtgärdsplanen har godkänts av kommunen.

Kvalitetsbrister avseende betyg och bedömning vid Institute af Lärande har föranlett en interimistisk återkallning av auktorisationen. Flygande inspektioner har genomförts vid båda de anordnarens båda aktuella skolenheter och en utredning av anordnaren har inletts.

Det har även inkommit ärenden till Skolinspektionen avseende båda ovanstående anordnare varav ärendet avseende Kunskapsbolaget Integra är avslutat och ärendet avseende Institute af Lärande fortfarande handläggs av Skolinspektionen.

Vidare har Mediagymnasiet i Nacka Strand vuxenutbildning tilldelats en varning (AFN 2019/153) av kommunen. Anordnaren har efter denna varning själv begärt att bli avauktoriserad. Beslut om avauktorisation gäller från den 6 december 2019 och då anordnaren avauktoriserats och inte heller haft några kunder under andra halvåret omfattas Mediagymnasiet inte av årets verksamhets- och kvalitetsuppföljning.

Nacka kommun har i oktober även gjort en gemensam verksamhets- och kvalitetsuppföljning med Stockholms stad och Vux 5⁴ vid Omsorgslyftet AB i Älvsjö. Denna har sedan följts upp med ett oanmält besök i december tillsammans med Stockholms stad och föranlett att kommunen begärt in en handlingsplan för att säkerställa undervisningstimmarna i klassrumskurser vid anordnaren.

1.3.5 Andelen legitimerade lärare

I auktorisationsvillkoren för kommunal vuxenutbildning i Nacka ställs kravet om att minst 51 procent av undervisande lärare ska vara legitimerade och minst 51 procent ska ha ämnesbehörighet i det/de ämne/n de undervisar i. Detta krav ska senast den 1 januari 2020 vara uppfyllt av samtliga anordnare. Mätningen som Nacka kommun gjort omfattar tillsvidare och visstidsanställda lärare inom de teoretiska utbildningarna. Lärare inom yrkesämnena är inte medräknade då yrkeslärare med fast anställning är fråntagna legitimationskravet för att få sätta betyg⁵. Då den nationella statistiken inkluderar samtliga lärarkategorier men inte visstidsanställda lärare och endast finns tillgängliga för år 2018 ska jämförelser göras med försiktighet.

Måttet av andel legitimerade lärare är en viktig indikator på kvalitet i utbildningsverksamheter. Detta då lärarens ansvar för undervisningens kvalitet blir tydligare i och med legitimationen. Legitimationen stärker även rättssäkerheten och innebär ett starkare personligt yrkesansvar, då en lärare kan få sin legitimation indragen, alternativt bli varnad, ifall denne brustit i sin yrkesutövning. Totalt är andelen legitimerade lärare i Nacka kommuns vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå 78 procent och att jämföras med

⁴ Vux 5 är ett samlingsnamn för följande kommuner som har gemensamma auktorisationsvillkor: Botkyrka Huddinge, Nykvarn, Salem, Södertälje.

⁵ Skolverkets uppgift om krav för att få sätta betyg <https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/larar--och-forskollararlegitimation/regler-och-krav-for-lararlegitimation/larar--och-forskollararlegitimation-och-krav-for-att-fa-satta-betyg#h-Undantagformodermalyrkesamnenochkommunalvuxenutbildning>, 2019-12-06

föregående års andel, 77 procent. För riket är andelen 75 procent och i Stockholms län 74 procent⁶.

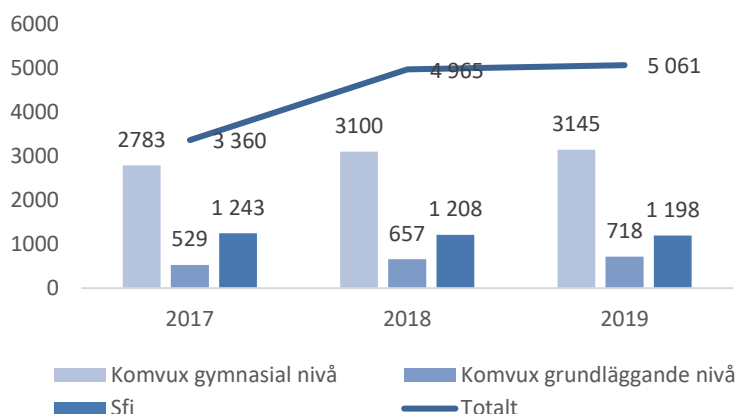
Hos Nacka kommuns anordnare av sfi är andelen legitimerade lärare 72,3 procent att jämföras med andelen i riket vilken är 41 procent och i Stockholms län 40,7 procent.⁷

För att potentiella och nuvarande elever ska kunna ta del av denna information om lärares legitimation och behörighet vore det fördelaktigt om jämförelseverktyget Jämföraren på Nackas hemsida innehöll även denna parameter.⁸

1.4 Målgruppen

Antalet elever som påbörjar en utbildning vid vuxenutbildningen i Nacka kommun har sedan 2016 haft en mindre ökning inom sfi och grundläggande nivå och en ökning med omkring 860 elever inom gymnasial nivå, se graf nedan.

Antal elever som påbörjat kurs vid vuxenutbildningen i Nacka kommun

Kvinnor utgör en majoritet av eleverna som påbörjat en kurs i Nacka vuxenutbildning under 2019. Andelen kvinnor har ökat över tid inom sfi och grundläggande nivå. Detta gäller även nationellt då kvinnor i högre studerar vidare och sju år efter gymnasiet i högre grad har yrken som kräver högskolekompetens.⁹ Totalt har 5 440 elever deltagit i Nacka kommuns vuxenutbildning under 2019.

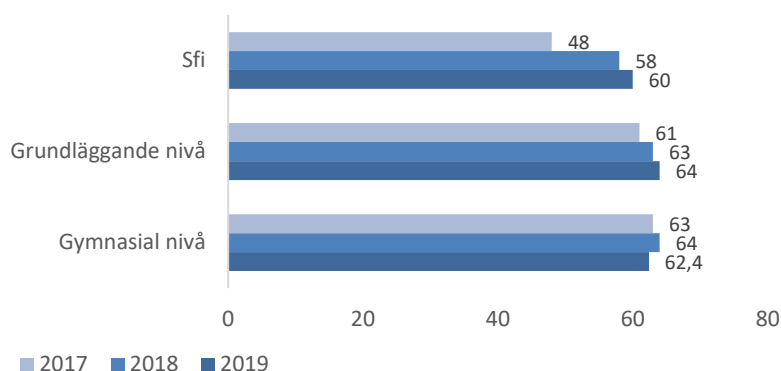
⁶ Skolverkets databas <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokB&vform=37&run=1>

⁷ Skolverkets databas <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokB&vform=37&niva=R&nivaval=&run=1> <https://www.skolverket.se/skolutveckling/statistik/sok-statistik-om-forskola-skola-och-vuxenutbildning?sok=SokB&vform=37&niva=R&nivaval=&run=1>

⁸ <https://www.nacka.se/forskola-skola/kundval-och-kvalitet/jamforaren/>

⁹ SCB *Könsskillnader i utbildningsvalen efter gymnasieskolan* <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/utbildning-och-forskning/befolkningens-utbildning/analyser-och-statistik-om-befolkningens-utbildning/pong/statistiknyhet/konsskillnader-i-utbildnkonsskillnader-i-utbildningsvalen-efter-gymnasieskolan/>

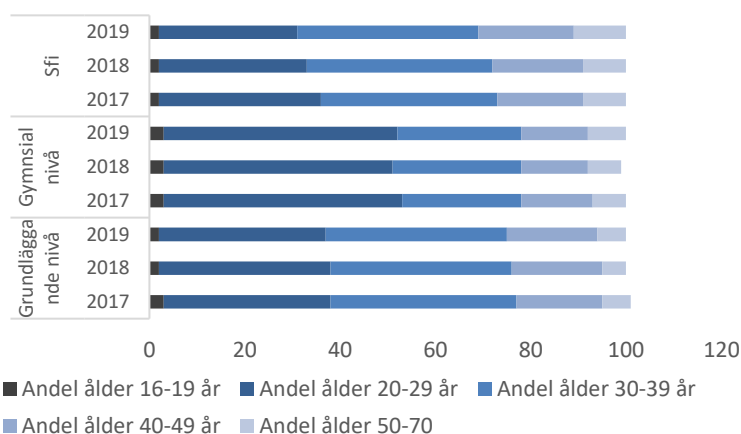
Andel kvinnor som påbörjat kurs under året i %

I nöjdhetstoppföljningen av grundläggande- och gymnasial nivå anger eleverna att de främsta orsakerna till att de studerar inom kommunal vuxenutbildning är att det är lättare att få jobb, ges behörighet till högskola/universitet, för att lära sig svenska och att de vill arbeta med något annat än tidigare.

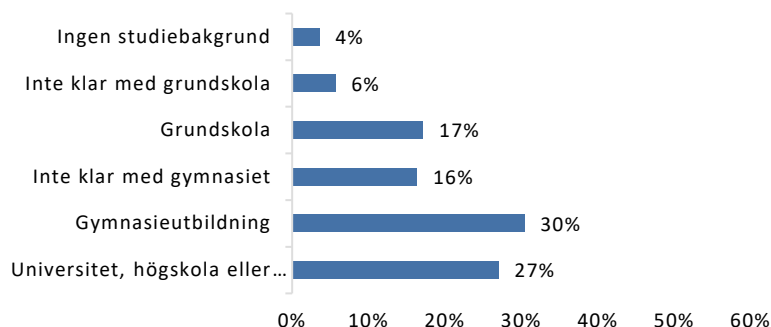
Elevernas ålder är relativt stabilt fördelad över tid med den största delen inom gymnasial nivå mellan 20 och 29 år, inom grundläggande mellan 30 och 39 år. Inom sfi är andelen äldre elever högre än inom grundläggande- och gymnasial nivå.

Åldersfördelning bland elever i %

Enligt svaren på elevenkäten i nöjdhetstoppföljningen har en majoritet av eleverna en studiebakgrund som motsvarar gymnasial utbildning eller högre. Fyra procent har ingen utbildningsbakgrund och hela 23 procent har grundskola eller oavslutad grundskoleutbildning.

Elevernas studiebakgrund andel i %

2 Värdegrundsarbete

I detta avsnitt redovisas resultaten av anordnarnas värdegrundsarbete, vilket följts upp i verksamhets- och kvalitetsuppföljningen och i nöjdhetsuppföljningen. Samtliga anordnare redovisar att de har en process för framtagande och årlig revidering av sin plan mot kränkande behandling i enlighet med 6 Kap 8 § skollagen samt att skolan arbetar både förebyggande och systematiskt med rapportering och åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Nöjdhetsuppföljningen bland eleverna visar på höga utfall inom området normer och värden. Årets nöjdhetsuppföljning har en tillagd fråga kring diskriminering och kränkande behandling; *Skolan behandlar alla elever lika oavsett ålder, kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning*, utfallet på denna fråga är mycket hög med ett medelvärde på 4,8. Bedömningen är därför att anordnarnas värdegrundsarbete uppfyller Nacka kommuns vision och värdering om öppenhet och mångfald samt lever upp till kravet om lika rättigheter och möjligheter för alla elever och medarbetare.

Nationell värdegrund

Diskrimineringslagen

1 § Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Lag (2014:958).

Kommunal värdegrund

Öppenhet och mångfald

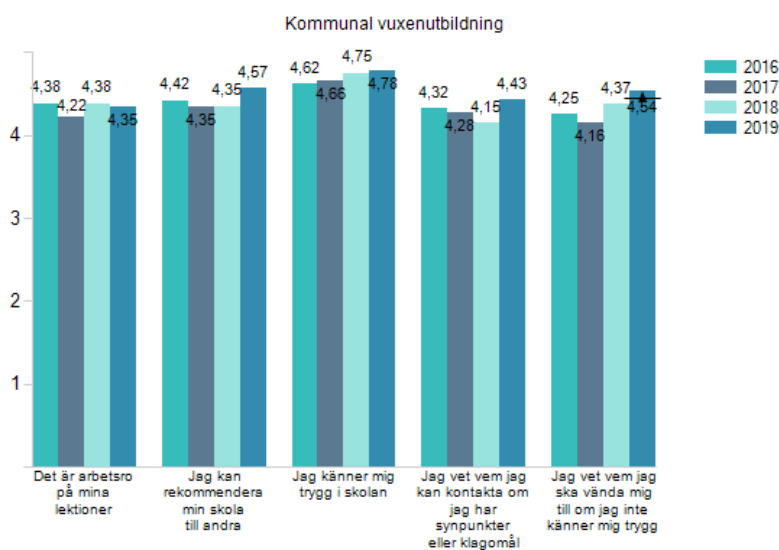
Öppenhet är ett förhållningssätt som leder till mångfald. Innebörden av öppenhet och mångfald utvecklas i de politiska partiprogrammen, i de kommunala verksamheterna, i olika privata företags verksamhetsplaner och i enskilda människors handlande.

Värderingen speglar kommunens tro att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån en kunskap om sin situation och sina behov.

2.1 Resultat värdegrundsarbete, kommunal vuxenutbildning

Inom grundläggande- och gymnasial nivå är resultaten av nöjdhetsuppföljningen för området normer och värden sammantaget något högre än föregående år. Tryggheten och att kunna rekommendera sin skola är de frågor som haft den största förbättringen från föregående år. Endast en anordnare, Astar, har ett medelvärde under 4 avseende dessa två frågor med utfallen 3,8 respektive 3,5.

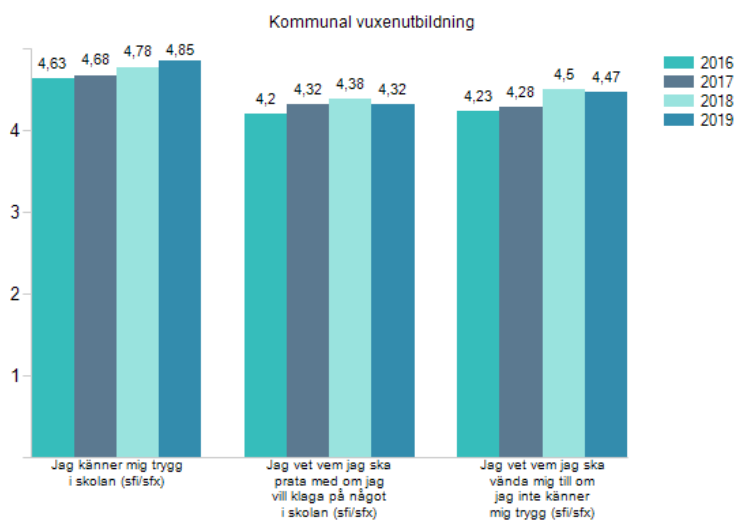
Kundernas uppfattning – komvux grundläggande och gymnasial

2.2 Resultat värdegrundsarbete, sfi/sfx

Utfallen för sfi är något försämrade i jämförelse med 2018 men fortfarande högre än året dessförinnan. Trygghetsfrågan har förbättrats över tid men kunskaperna om hur vem man ska vända sig till med klagomål ligger över tid runt 4,3. Anordnarna behöver därför se över förtydligande insatser för att stärka denna kunskap hos eleverna.

Kundernas uppfattning – sfi/sfx

Aktiviteter/Insatser

● Uppnått

Synpunkter och klagomål komvux

Analys

Samtliga anordnare rapporterar att de har en process och rutin för synpunkter och klagomål. Respektive anordnarens systematiska uppföljning av dessa har inte i tillräcklig grad redovisats och denna rutin behöver ses över av kommunen.

● Uppnått

Åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling

Analys

Samtliga anordnare rapporterar att de har en plan mot kränkande behandling i enlighet med 6 kapitlet 8 § skollagen. Arbetet med förebyggande åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling har inte i tillräcklig grad redovisats av anordnare och kan behöva ses över av Nacka kommun.

Måluppfyllelse

Kommunala mål

 Uppnått

Kommunal värdegrund

Analys

Anordnarnas värdegrundsarbete är enligt verksamhets- och kvalitetsuppföljningen utfallen av nöjdhetsuppföljningen linje med Nacka kommuns vision och värdering om öppenhet och mångfald.

3 Kunskapsutveckling

I detta avsnitt redovisas resultaten av anordnarnas arbete för elevernas kunskapsutveckling och för att de ska nå sina utbildningsmål samt stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt komma i arbete, studier och eget företagande.

Nationellt mål

Skollagen

De [eleverna] ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Kommunalt mål

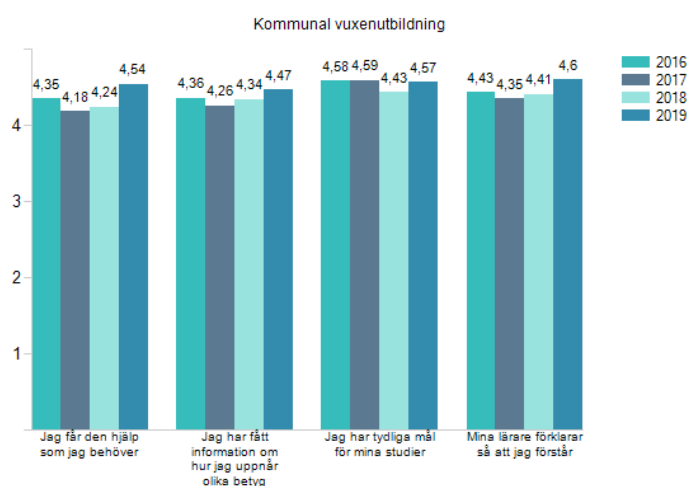
Bästa utveckling för alla

Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser.

3.1 Resultat kunskap och lärande, kommunal vuxenutbildning

Inom grundläggande- och gymnasial nivå är samtliga resultat av årets nöjdhetsuppföljning förbättrade vad gäller elevens kunskapsutveckling. Andelen legitimerade lärare är hög inom vuxenutbildningen i Nacka kommun, vilket kan vara en bidragande orsak till elevernas nöjdhet med lärarnas arbete samt vilken hjälp och betygsinformation de får. Dessa delar är förutsättningar för att Nackas vuxenutbildning ska nå upp till det nationella och kommunala målet om stärkt sin ställning i arbets- och samhällslivet samt för att eleverna ska nå sina individuella utbildningsmål.

Kundernas uppfattning – komvux grundläggande och gymnasial

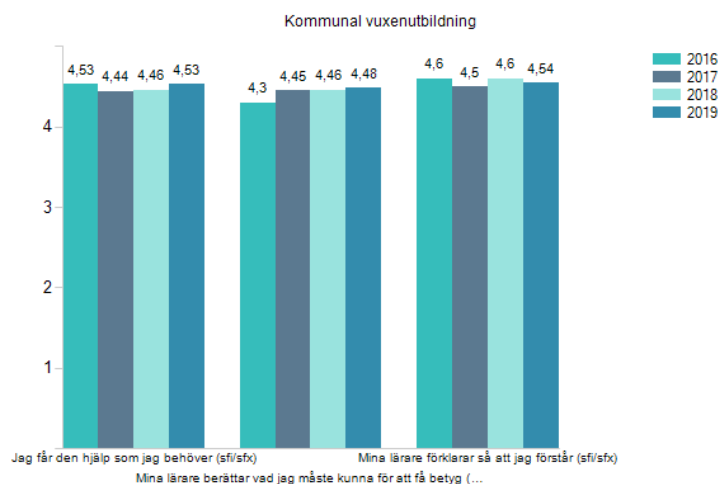

3.2 Resultat kunskap och lärande, sfi/sfx

Inom sfi är samtliga resultat av årets nöjdhetsuppföljning jämförbara med tidigare år vad gäller elevens kunskapsutveckling. Andelen elever med godkänt betygsresultat är fortsatt låg inom sfi även om de stärkts mellan 2018 och 2019 från 42 till 52 procent. Kommunen har under årets uppföljning, framförallt genom samtal med elever och lärare som hållits vid varje verksamhetsbesök, identifierat utmaningar kopplade till betyg och bedömning, vilket var årets tematiska fördjupningsområde. Dessa utmaningar är brister i digitala hjälpmedel såsom lärplattformar, otillräcklig information till eleverna om betyg, bedömning och individuell studieplan, hög arbetsbörda för lärare, brister i nivåplaceringar samt för stora skillnader i studiebakgrund bland elever i samma undervisningsgrupp.

I samband med revidering av auktorisationsvillkoren 2019 tog kommunen över ansvaret för nivåplacering i syfte att säkerställa att nivåbedömningar görs på ett ändamålsenligt och enhetligt sätt samt krav på separat undervisningsgrupper. Detta förväntas på sikt leda till både bättre betygsresultat och nöjdare elever.

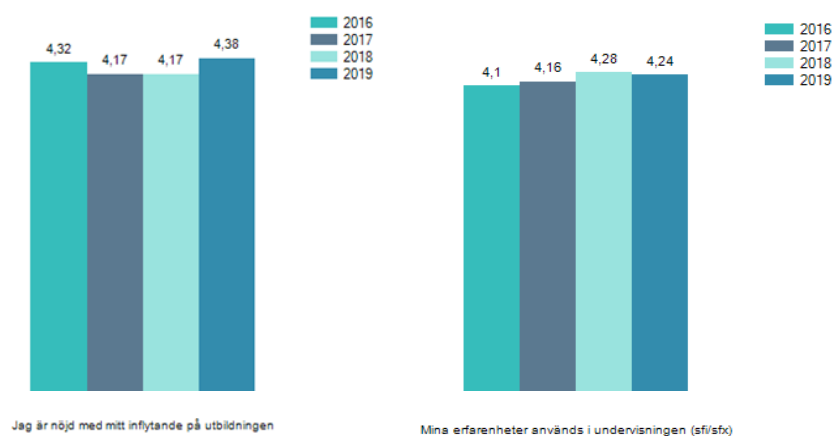
Kundernas uppfattning – sfi/sfx

3.3 Resultat inflytande och delaktighet, kommunal vuxenutbildning

Resultatet i nöjdhetsuppföljningen av elevernas nöjdhet med sitt inflytande på undervisningen visar förbättrade resultat inom grundläggande- och gymnasial nivå och en marginell försämring jämfört med föregående år inom sfi.

Kundernas uppfattning om inflytande och delaktighet på undervisningen - komvux grundläggande och gymnasial

 Uppnått

Kundfokus

Analys

Anordnarna har ett stort fokus på eleven, vilket verifieras av utfallen för nöjdhetsuppföljningen. Flexibla lektionstider, extra undervisning, möjlighet till distansutbildningar och digitala lär-plattformar är några exempel på kundfokus. De flesta anordnare genomför även kursutvärderingar och andra mätningar för att mäta elevernas nöjdhets och identifiera utvecklingsområden. Systematiken i anordnarnas förbättringsarbete kan dock behöva utvecklas vid flera av anordnarna.

 Uppnått

Individuell studieplan

Analys

Samtliga anordnare redogör för att alla elever har en individuell studieplan (ISP). Ett stort antal har även dessa digitalt i sin lärplattform. Utfallen av nöjdhetsuppföljningen anger dock att 66 procent av sfi-eleverna och 64 procent av eleverna inom grundläggande- och gymnasial nivå svarat att de har en individuell studieplan. Resultat har förbättrats med 2 procent i jämförelse med föregående år, men ökad kunskap bland eleverna och en digitalisering av den individuella studieplanen är ett fortsatt förbättringsområde.

 Uppnått

Arbetsprocess med kund

Analys

Huvuddelen av anordnarna redovisar en process som inkluderar introduktion, kartläggning, vägledning och stöd, individanpassade test av kunskap, formativ bedömning och betygssättning av eleverna. Inom denna aktivitet har även studie- och yrkesvägledaren en central roll, tillika specialpedagog för elever med särskilt behov av stöd. Det interna kompetenshöjande arbetet och kollegiala lärandet mellan olika yrkesroller ser Nacka kommun som framgångsrikt och är något som bör stärkas vid ett mindre antal anordnare.

● Uppnått

Samverkan

Analys

Anordnarna samverkar i hög utsträckning med andra aktörer, särskilt de anordnare som bedriver yrkesutbildning. Dessa anordnare behöver ha god kontakt med arbetsgivare, branschorganisationer och andra parter som är viktigt för att eleverna ska säkerställas praktikplatser. Utöver detta samverkar anordnarna med huvudmän, statliga myndigheter och anordnare inom arbetsmarknadsinsatser.

● Uppnått

Delaktighet

Analys

Anordnarna redovisar att de har lever upp till målen för att ge eleverna möjlighet till delaktighet och inflytande vilket även verifieras av resultaten inom nöjdhetuppföljningen.

● Uppnått

Säker verksamhet och arbetsmiljö

Analys

Samtliga anordnare rapporterar att de har rutiner för en säker verksamhet och arbetsmiljö. Ett förbättringsområde vid ett mindre antal anordnare är HLR-utbildning av medarbetare och brandövningar.

● Uppnått

Hantering av avvikelser och incidenter

Analys

Samtliga anordnare rapporterar att de har rutiner för hantering av avvikelser och incidenter. Ett förbättringsområde är systematisering av dessa samt kopplingen till förbättringsarbete och verksamhetsutveckling. Flertalet anordnare har dock redan en hög grad av systematik inom detta område.

● Uppnått

Kompetensutveckling

Analys

Samtliga anordnare redovisar att de har en process för kompetensutveckling med kompetensutvecklingsplaner för samtliga anställda. I årets uppföljning gjordes även stickprov på kompetensutvecklingsplaner och de anordnare som omfattades av dessa stickprov kunde redovisa aktuella kompetensutvecklingsplaner för sina anställda.

Måluppfyllelse

Kommunala mål

 Uppnått

Bästa utveckling för alla

Analys

Nacka kommuns vuxenutbildning når upp till det kommunala målet vilket verifieras av utfallen inom nöjdhetsuppföljningen och elevernas betygsresultat inom grundläggande- och gymnasial utbildning. Sfi har fortsatt en utmaning avseende betygsresultat. Anordnarna redovisar god kvalitet i de aktiviteter som är kopplade till elevernas kunskapsutveckling vilket är en förutsättning för eleverna att nå arbete, studier och eget företagande.

4 Stärkt ställning i arbets- och samhällslivet

Detta avsnitt redogör för hur den kommunala vuxenutbildningen i Nacka bedöms arbeta med studie- och yrkesvägledning och hur väl elevernas kompetens matchar arbetsgivarnas behov. Vägledning och kontakt till arbete och vidare studier är viktigt inom de teoretiska och avgörande inom yrkesutbildningar för att eleverna snabbt ska kunna komma i arbete.

Nationell värdegrund

Skollagen

De [eleverna] ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Kommunalt mål

Stark och balanserad tillväxt

Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

4.1 Resultat etablering på arbetsmarknaden

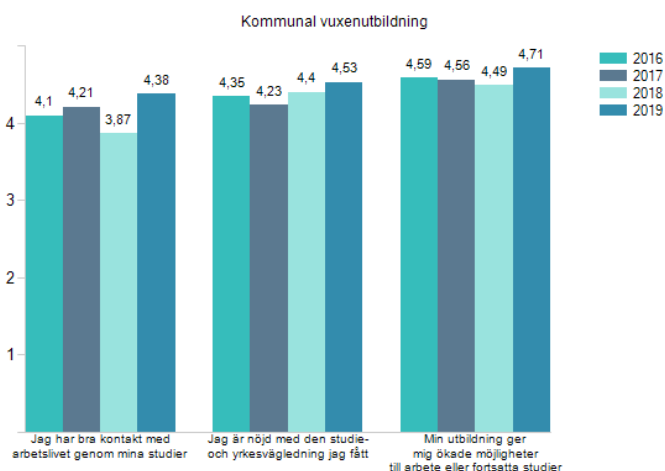
Elevernas nöjdhet med studie- och yrkesvägledningen har ökat påtagligt sedan 2018 och ligger nu på den högsta nivån sedan mätningens början. Resultatet kan delvis bero på Nacka kommuns tydligare krav på att alla anordnare ska kunna tillhandahålla en neutral och aktiv studie- och yrkesvägledare till samtliga elever. Enligt nöjdhetsuppföljningen anser eleverna även i högre utsträckning än tidigare att studierna ger ökade möjligheter till arbete och vidare studier.

Det arbetsplatsförlagda lärandet är en viktig aktivitet för elevernas möjlighet att komma i arbete. Skolinspektionen genomförde under april 2019 en kvalitetsgranskning av yrkesinriktad kommunal vuxenutbildning på entreprenad vid ett urval av huvudmän, däribland Nacka kommun. Fokus för granskningen var hur huvudmannen säkerställer att utbildningen är av god kvalitet. Tre kvalitetsområden stod i fokus: arbetsplatsförlagt lärande (APL), validering samt yrkeslärares kompetens.

Skolinspektionens bedömning var att kvalitetsuppföljningen på en övergripande nivå håller god kvalitet. Skolinspektionen beslutade att kommunen behöver förbättra strukturen och processen för uppföljningen så att den belyser samtliga aspekter inom utbildningen. Arbets- och företagsnämnden fick ta del av inskickad redovisning till Skolinspektionen på nämndens sammanträde i november 2019.

Vid årets uppföljning och i samtal med elever och lärare vid verksamhetsbesöken har kommunen gjort bedömningen att det validerande förhållningssätt som auktorisationen kräver behöver tillämpas i högre grad. Eleverna ges möjlighet att validera sina kunskaper men ytterst få valideringar genomförs. Nacka kommun behöver se över förutsättningarna för korrekt validering.

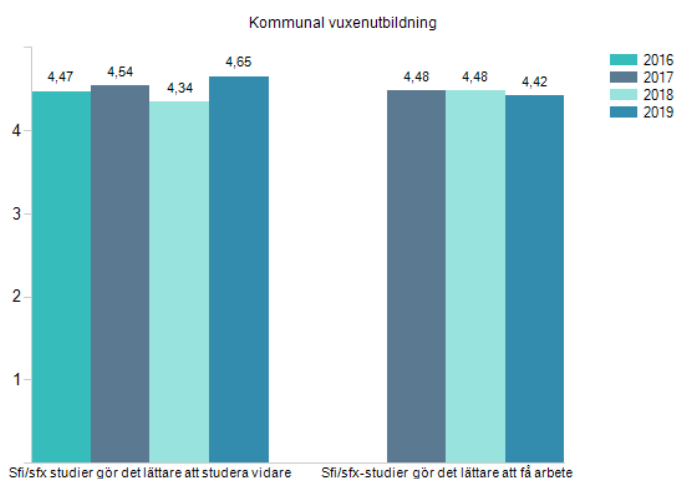
Kundernas uppfattning om att utbildningen ökar möjligheter till etablering på arbetsmarknaden – komvux grundläggande och gymnasial

4.2 Resultat etablering på arbetsmarknaden, sfi/sfx

Eleverna inom sfi som besvarat nöjdhetsuppföljningen är även de fortsatt nöjda med att studierna ger ökade möjligheter till arbete och vidare studier.

Kundernas uppfattning om att utbildningen ökar möjligheter till etablering på arbetsmarknaden – sfi/sfx

Aktiviteter/insatser

● Uppnått

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) omfattning, matchning och uppföljning

Analys

Samtliga anordnare rapporterar att de har rutiner för hantering av avvikelser och incidenter. Ett förbättringsområde är systematisering av dessa samt kopplingen till förbättringsarbete och verksamhetsutveckling. Flertalet anordnare har dock redan en hög grad av systematik inom detta område.

◆ Delvis uppnått

Validering

Analys

Samtliga anordnare rapporterar att de har rutiner för hantering av avvikelser och incidenter. Ett förbättringsområde är systematisering av dessa samt kopplingen till förbättringsarbete och verksamhetsutveckling. Flertalet anordnare har dock redan en hög grad av systematik inom detta område.

Måluppfyllelse

Kommunala mål

 Delvis uppnått

Stark och balanserad tillväxt

Den höga elevnöjdheten och anordnas fokus på elevernas väg till studier, arbete och eget förtagande är i linje med det kommunala målet. Dock behöver arbetet med det arbetsplatsförlagda lärande och validering utvecklas.

5 Kostnadseffektiva insatser

Kostnadsutvecklingen för den kommunala vuxenutbildningen är stabil i Nacka kommun och samtliga utbildningar har positiva avvikelser från budget. Utifrån att vuxenutbildningen i Nacka fortsatt har höga betygsresultat och redovisar ett över lag gott kvalitetsarbete samt har stabila kostnader bör målet kunna sägas vara uppfyllt.

Kommunalt mål

Maximalt värde för skattepengarna

Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.

Resultat avbrott

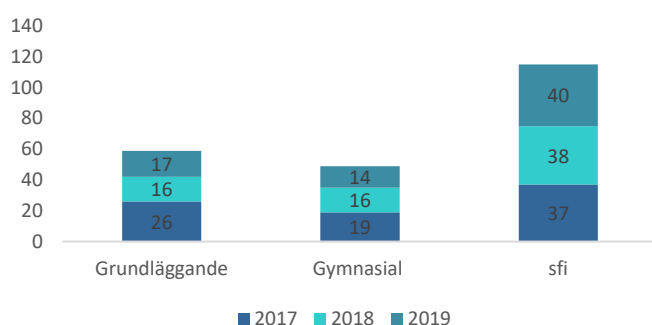
Nacka kommuns uppföljning av avbrottsstatistiken visar på minskande trend från 2017 inom grundläggande och gymnasial nivå. Inom sfi är andelen avbrott dock fortsatt hög och avbrott är ett förbättringsområde som identifierats av både Nacka kommun och anordnare.

Framförallt behöver både anordnare och Nacka kommun bättre analysera orsakerna till avbrotten samt arbeta förebyggande för att få ner antalet avbrott och vidta åtgärder.

En viktig faktor för att förbättra måluppfyllelsen inom sfi är fortsatt att minska andelen avbrott. Under perioden 1 september 2019 – 31 december 2019 genomfördes därför en fördjupad uppföljning (i form av en enkät som anordnarna besvarat) av avbrottsorsakerna hos samtliga auktoriserade anordnare som erbjuder kurser inom sfi. Det framkommer av enkäten att anordnarna har svårt att få reda på varför en elev väljer att avbryta sina studier. De vanligaste avbrottsorsakerna som framkommer av enkäten är personliga skäl, att eleven fått arbete eller flyttat från kommunen.

Under året har auktorisationsvillkoren reviderats för att tydligare ha fokus på det pedagogiska uppdraget, vägledningen för eleverna samt att förändra ersättningsmodellen för att förebygga avbrott. Detta förväntas på sikt leda till färre avbrott och öka andelen godkända betyg och inför 2019 höjdes målnivån för andelen elever med godkänt betyg från 42 procent till 60 procent. Elever som senast terminen efter kursstart når godkänt betyg inom sfi uppgår under 2019 till 45 procent och har således ökat med tre procentenheter sedan 2018.

Kunders avbrott i den kommunala vuxenutbildningen

Aktiviteter/insatser

Aktiviteter/Insatser

Avbrott	<p>◆ Delvis uppnått</p> <p>Anordnarna arbetar aktivt mot avbrott men den höga avbrottsstatistiken indikerar att fortsatta insatser för att motverka avbrott krävs.</p>
Måluppfyllelse	
Maximalt värde för skattepengarna	<p>◆ Delvis uppnått</p> <p>Den sjunkande trenden vid grundläggande- och gymnasial nivå av avbrott är i linje med målet. Den höga andelen avbrott inom sfi är dock behöver ses över och det förebyggande arbetet mot avbrott stärkas.</p>

6 Sammanfattning och slutsats

Sammanfattningsvis är bedömningen vid årets verksamhets- och kvalitetsuppföljning att Nacka kommuns vuxenutbildning till övervägande del håller en hög kvalitet. En viss kvalitetshöjning har skett under 2019 jämfört med 2018 genom att såväl huvudman som anordnare har stärkt kvalitetsarbetet och genom att kommunen uppmärksammat, hanterat, ställt krav på samt följt upp åtgärder av brister i kvaliteten hos anordnare.

Betygsresultat, andel kursavbrott, utfall i kundenkäten och andelen legitimerade lärare verifierar bedömningen av en vuxenutbildning med goda resultat och hög kvalitet. Ett fortsatt utvecklingsarbete med validering inom framförallt gymnasial nivå och förebyggande av avbrott inom sfi pågår under 2020.

Det finns stora skillnader i hur väl det systematiska kvalitetsarbetet är tillämpat hos anordnarna och fokus hos huvudmannen under 2020 är att fortsätta höja lägsta nivån i Nacka vuxenutbildning.

7 Bilaga. Checklista tillsyn

Kommentar: Där svar inte inkommit nedan från anordnare följer kommunen upp respektive anordnare.

Frågor/Krav	Uppfyller kraven? Antal	Kommentar
Registrerade som bolag	<p>23 st 2 st 2 st</p> <p>Ja Inte aktuellt Ej svarat</p>	
Ekonomisk kapacitet, utdrag från Upplysningscentralen (UC)	<p>21 st 4 st 1 st 1 st</p> <p>Pågår Ja Inte aktuellt Ej svarat</p>	
Ansvars- och egendomsförsäkring	<p>22 st 3 st 2 st</p> <p>Ja Inte aktuellt Ej svarat</p>	
Utdrag från belastningsregistret	<p>26 st 1 st</p> <p>Ja Ej svarat</p>	
Studie- och yrkesvägledning, SYV	<p>26 st 1 st</p> <p>Ja Ej svarat</p>	
Företaget och all personal ska iaktta sekretess och GDPR	<p>26 st 1 st</p> <p>Ja Ej svarat</p>	

Frågor/Krav	Uppfyller kraven? Antal	Kommentar
<p>Utbildningsbevis som visar att det finns en person med rektorsbehörighet i organisationen</p>	 <p>1 st 1 st 25 st</p> <p>■ Pagar ■ Ja □ Ej svarat</p>	
<p>Personal i en omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet, för att statliga och kommunala mål ska nås.</p>	 <p>1 st 1 st 25 st</p> <p>■ Pagar ■ Ja □ Ej svarat</p>	
<p>Anordnaren ska under avtalsperioden tillämpa en plan för kontinuerlig kompetensutveckling i enlighet med auktorisationsvillkoren</p>	 <p>1 st 3 st 23 st</p> <p>■ Pagar ■ Ja □ Ej svarat</p>	
<p>Redovisning av Skolinspektionens tillsyn</p>	 <p>1 st 1 st 5 st 20 st</p> <p>■ Pagar ■ Inte aktuellt □ Ej svarat ■ Ja</p>	
<p>Verksamheten har betygsrätt - rutin för hantering av utdrag ur betygskatalog till kund/elev</p>	 <p>1 st 26 st</p> <p>■ Ja □ Ej svarat</p>	
<p>Tolk ombesörjs, bekostas och anlitas vid behov</p>	 <p>4 st 9 st 14 st</p> <p>■ Ja ■ Inte aktuellt □ Ej svarat</p>	

Frågor/Krav	Uppfyller kraven? Antal	Kommentar
Utbildningsplan för brandutbildning finns samt att regelbunden brandsyn samt brandlarm och brandskydd bekostas	<p>A pie chart with a green segment representing 23 'Ja' responses and a white segment representing 4 'Ej svarat' responses. The legend below shows a green square for 'Ja' and a white square for 'Ej svarat'.</p>	
Ändamålsenliga lokaler finns	<p>A pie chart with a large green segment (25 'Ja'), a small yellow segment (1 'Pägår'), and a small white segment (1 'Ej svarat'). The legend below shows a yellow square for 'Pägår', a green square for 'Ja', and a white square for 'Ej svarat'.</p>	
Miljöpolicy där det framgår hur miljöarbetet planeras, styrs och utvecklas för att minska negativ miljöpåverkan vid utförandet av uppdraget finns	<p>A pie chart with a large green segment (25 'Ja'), a small yellow segment (1 'Pägår'), and a small white segment (1 'Ej svarat'). The legend below shows a yellow square for 'Pägår', a green square for 'Ja', and a white square for 'Ej svarat'.</p>	
Anordnaren dokumenterar och gallrar i enlighet med gällande lagar, förordningar och föreskrifter	<p>A pie chart with a large green segment (25 'Ja'), a small yellow segment (1 'Pägår'), and a small white segment (1 'Ej svarat'). The legend below shows a yellow square for 'Pägår', a green square for 'Ja', and a white square for 'Ej svarat'.</p>	
Lämna uppgifter som efterfrågas av nationella aktörer	<p>A pie chart with a large green segment (25 'Ja'), a small yellow segment (1 'Pägår'), and a small white segment (1 'Ej svarat'). The legend below shows a yellow square for 'Pägår', a green square for 'Ja', and a white square for 'Ej svarat'.</p>	